

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 10.2.2006
COM(2006)51 τελικό

2004/0175(COD)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

σύμφωνα με το άρθρο 251 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της συνθήκης ΕΚ

σχετικά

**με Την κοινή θέση του Συμβουλίου για την έκδοση οδηγίας του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών
στην Κοινότητα (INSPIRE)**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

σύμφωνα με το άρθρο 251 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της συνθήκης ΕΚ

σχετικά

με Την κοινή θέση του Συμβουλίου για την έκδοση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Κοινότητα (INSPIRE)

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ημερομηνία διαβίβασης της πρότασης στο ΕΚ και το Συμβούλιο 23 Ιουλίου 2004
(έγγραφο COM(2004)516 τελικό – 2004/0175(COD)):

Ημερομηνία έκδοσης γνώμης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σε 7 Ιουνίου 2005
πρώτη ανάγνωση:

Ημερομηνία έκδοσης γνώμης από την Ευρωπαϊκή Οικονομική και 9 Φεβρουαρίου 2005
Κοινωνική Επιτροπή:

Ημερομηνία έκδοσης της κοινής θέσης: 23 Ιανουαρίου 2006

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Γενικός στόχος της πρότασης είναι να βελτιωθεί ο τρόπος με τον οποίο υποστηρίζεται η περιβαλλοντική πολιτική από τα χωρικά δεδομένα που διαθέτουν οι δημόσιες αρχές, με την περαιτέρω εναρμόνισή τους και την αναβαθμισμένη διαλειτουργικότητα των σχετικών υπηρεσιών, καθώς και με ευρύτερο μερισμό των δεδομένων αυτών μεταξύ δημοσίων αρχών και την εξασφάλιση της πρόσβασης του κοινού με άμεση επικοινωνία (on-line). Τα χωρικά δεδομένα που καλύπτονται προσδιορίζονται σε τρία παραρτήματα της πρότασης.

Η προτεινόμενη οδηγία απαιτεί από τα κράτη μέλη να λάβουν τα εξής μέτρα:

- Να δημιουργήσουν ένα δίκτυο υπηρεσιών, το οποίο θα επιτρέπει την αναζήτηση, την απεικόνιση και την πρόσβαση σε χωρικά δεδομένα μέσω μιας πύλης ενιαίας εξυπηρέτησης στο Διαδίκτυο·
- Να μεριμνήσουν για τη διαλειτουργικότητα των δικών τους συνόλων και υπηρεσιών χωρικών δεδομένων (π.χ. συμβατότητα από τεχνική άποψη) σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής που θα υιοθετηθεί με διαδικασία επιτροπής·
- Να καταρτίσουν καταλόγους των δεδομένων που διαθέτουν οι δημόσιες αρχές τους, οι οποίοι να περιέχουν “μεταδεδομένα” που παρέχουν ορισμένους τύπους πληροφοριών για τα δεδομένα·

- Να καταστήσουν τα χωρικά δεδομένα προσβάσιμα στο κοινό.
- Να άρουν τα εμπόδια μερισμού των χωρικών δεδομένων μεταξύ δημοσίων αρχών.

3. ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΘΕΣΗΣ

3.1 Γενικά σχόλια

Η Επιτροπή μπορεί να δεχθεί πλήρως, εν μέρει ή επί της αρχής 46 από τις 49 τροπολογίες που πρότεινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε πρώτη ανάγνωση. Πολλές από τις τροπολογίες αυτές έχουν ήδη ενσωματωθεί στην κοινή θέση, είτε κατά λέξη είτε ως προς την ουσία τους.

Η Επιτροπή δεν μπορεί να δεχθεί την κοινή θέση ως προς ορισμένα θέματα. Τα σημαντικότερα από αυτά είναι τα εξής:

Η Επιτροπή δεν συμφωνεί ότι τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των δημοσίων αρχών πρέπει να περιληφθούν στους λόγους, για τους οποίους πρέπει να περιορισθεί η πρόσβαση του κοινού στα χωρικά δεδομένα.

Η Επιτροπή δεν συμφωνεί επίσης ότι η δυνατότητα περιορισμού της πρόσβασης πρέπει να επεκταθεί στις υπηρεσίες εξεύρεσης που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο (α) της πρότασης της Επιτροπής, διότι αυτό θα σήμαινε ότι το κοινό δεν θα ήταν σε θέση να γνωρίζει ούτε καν την ύπαρξη των δεδομένων.

Η Επιτροπή διατηρεί την άποψή της ότι οι υπηρεσίες απεικόνισης που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο (β) της πρότασης της Επιτροπής πρέπει να παρέχονται δωρεάν, και δεν μπορεί να δεχθεί την θέση του Συμβουλίου να επιτραπεί στις δημόσιες αρχές να επιβάλλουν τέλη και να αδειοδοτούν τις υπηρεσίες αυτές με ορισμένες προϋποθέσεις.

Η κοινή θέση εξαρτά την υποχρέωση αποφυγής των εμποδίων στο μερισμό των δεδομένων, καθώς και τους κανόνες για την εξασφάλιση εναρμονισμένων όρων για τα κοινοτικά όργανα και οργανισμούς, από το δικαίωμα των δημοσίων φορέων παροχής των δεδομένων να επιβάλλουν τέλη σε άλλες αρχές και να τους χορηγούν άδεια για τα δεδομένα τους. Η κοινή θέση παραμένει επίσης αόριστη ως προς τα εμπόδια που πρέπει να αποφευχθούν. Θα ήταν επομένως δυνατόν να επιτευχθεί ένας από τους κύριους στόχους της πρότασης, και μάλιστα το αποτέλεσμα θα ήταν να αυξηθούν τα εμπόδια στο μερισμό των δεδομένων.

Τέλος, καίτοι η Επιτροπή συμφωνεί ότι οι διατάξεις σχετικά με το μερισμό των δεδομένων δεν θίγουν την ύπαρξη ή την κυριότητα των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας των δημοσίων αρχών, δεν αντιλαμβάνεται γιατί είναι αναγκαίο να δηλωθεί το γεγονός αυτό στο κείμενο της οδηγίας. Σε περίπτωση που χρειασθεί να περιληφθεί μια τέτοια διάταξη, πρέπει να καταστεί εξίσου σαφές ότι τα δικαιώματα αυτά πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τις υπόλοιπες διατάξεις.

3.2 Λεπτομερή σχόλια

3.2.1 *Τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αποδεκτές από την Επιτροπή πλήρως, εν μέρει ή επί της αρχής που ενσωματώθηκαν στην κοινή θέση*

Οι τροπολογίες 1 και 5, σχετικά με τις αιτιολογικές σκέψεις, ενσωματώθηκαν πλήρως, εν μέρει ή επί της αρχής.

Η τροπολογία 6 σχετικά με το στόχο της οδηγίας ενσωματώθηκε εν μέρει, με αναφορά στη διαχείριση του χώρου σε αιτιολογική σκέψη.

Οι τροπολογίες 8-12 ανασυντάσσουν κάποια μέρη του κειμένου ώστε να καταστεί σαφέστερο. Η ανασύνταξη αυτή περιλαμβάνεται και στην κοινή θέση. Επίσης, η τροπολογία 9 επιφέρει κάποιες τεχνικής φύσεως αλλαγές στους ορισμούς, οι περισσότερες από τις οποίες ενσωματώθηκαν στην κοινή θέση. Η τροπολογία 10 περιλαμβάνει επίσης μικρό μεν αλλά αποδεκτό περιορισμό των διατάξεων επιτροπολογίας σχετικά με την επικαιροποίηση των παραρτημάτων.

Οι τροπολογίες 13 και 14 αφορούν τα μεταδεδομένα που πρέπει να δημιουργηθούν σε σχέση με τα σύνολα και τις υπηρεσίες χωρικών δεδομένων που καλύπτει η οδηγία. Οι εν λόγω τροπολογίες ελήφθησαν και οι δύο υπόψη επί της αρχής, με την απαίτηση που επιβάλλεται στα κράτη μέλη να παρέχουν πληροφορίες για τα τέλη που αφορούν τα δικαιώματα χρήσης των συνόλων και υπηρεσιών χωρικών δεδομένων και με τη διασφάλιση ότι τα μεταδεδομένα θα είναι κατάλληλης ποιότητας προς το σκοπό αυτό.

Οι τροπολογίες 15 και 21 αλλάζουν κάπως τη διατύπωση του χρονοδιαγράμματος έτσι ώστε να συμβαδίζει με τους κανόνες εφαρμογής, και ενσωματώθηκαν στα αντίστοιχα άρθρα.

Οι τροπολογίες 16-20, 22 και 23 διευκρινίζουν ορισμένες διατάξεις που αφορούν τους κανόνες εφαρμογής, οι οποίοι μελετήθηκαν κατά τρόπο ώστε να βελτιωθεί η λειτουργικότητα μεταξύ συνόλων και υπηρεσιών χωρικών δεδομένων. Όλες αυτές οι τροπολογίες ελήφθησαν υπόψη επί της αρχής στην κοινή θέση στα άρθρα 7 έως 10, οι οποίες βελτιώνουν επίσης τη δομή αυτού του τμήματος του κειμένου.

Η τροπολογία 24 επιζητεί να αποσαφηνισθούν οι υπηρεσίες που θα παρέχονται από τα κράτη μέλη επιτρέποντας στους φορείς παροχής δεδομένων να συνδέουν τα δεδομένα τους με την υποδομή INSPIRE. Το μέλημα αυτό αντικατοπτρίζεται και στην κοινή θέση στο άρθρο 12.

Η τροπολογία 25 αίρει μια αθέλητη ασάφεια που υπήρχε στην αρχική πρόταση και ενσωματώθηκε στην κοινή θέση στην τελευταία παράγραφο του άρθρου 11.

Η τροπολογία 27 αποσαφηνίζει τις υπηρεσίες, των οποίων οι τεχνικές προδιαγραφές θα εκπονούνται με τη διαδικασία επιτροπολογίας. Η αποσαφήνιση αυτή ενσωματώθηκε στην κοινή θέση στο άρθρο 16, σύμφωνα με την ανασυνταγμένη μορφή του κειμένου.

Η τροπολογία 29 διευκρινίζει ότι οι ρυθμίσεις σχετικά με το μερισμό δεδομένων με διεθνείς οργανισμούς θα είναι οι ίδιες με εκείνες που θα ισχύουν για το μερισμό δεδομένων μεταξύ αρχών σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο. Η τροπολογία

ενσωματώθηκε στην κοινή θέση στο άρθρο 17 παράγραφος 5, με την επιφύλαξη ότι ο μερισμός θα πραγματοποιείται σε ανοικτή και αμοιβαία βάση.

Η τροπολογία 31 αποσαφηνίζει τι νοείται στην αρχική πρόταση ως πρόσθετη πρόσβαση των κοινοτικών οργάνων και οργανισμών στα δεδομένα. Η αποσαφήνιση αυτή ενσωματώθηκε στο άρθρο 17 παράγραφος 8 της κοινής θέσης, μολονότι άλλες αλλαγές της παραγράφου από το Συμβούλιο δεν μπορούν να γίνουν δεκτές από την Επιτροπή.

Η τροπολογία 35 αποσαφηνίζει ότι η εφαρμογή της οδηγίας πρέπει να υποστηρίζεται από διεθνή πρότυπα εκ παραλλήλου με τα ευρωπαϊκά. Η τροπολογία ελήφθη υπόψη στο άρθρο 20 της κοινής πρότασης, με την αποσαφήνιση επιπροσθέτως ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι κανόνες εφαρμογής που αναφέρονται στην οδηγία.

Η τροπολογία 36 απαιτεί από τα κράτη μέλη να γνωστοποιούν σε μόνιμη βάση στο κοινό και στην Επιτροπή τα αποτελέσματα παρακολούθησης της εφαρμογής της οδηγίας. Η τροπολογία περιελήφθη στο άρθρο 21 παράγραφος 1.

Η τροπολογία 38 διευκρινίζει ότι η έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας πρέπει να βασίζεται στις εκθέσεις των κρατών μελών. Η τροπολογία περιελήφθη στο άρθρο 23, με την προσθήκη των λέξεων “μεταξύ άλλων”, για να αναγνωρισθεί ότι ενδέχεται να υπάρχουν και άλλες πηγές.

Οι τροπολογίες 39, 42, 43, 46 και 48 παρέχουν χρήσιμες αποσαφηνίσεις ή ελάσσοнос σημασίας τροποποιήσεις διαφόρων θεμάτων που περιέχουν τα παραρτήματα και ενσωματώθηκαν στην κοινή θέση, ορισμένες φορές με μεγαλύτερες διευκρινίσεις. Οι τροπολογίες 40 και 41 μετατοπίζουν το θέμα δεδομένων “γεωλογία” από το παράρτημα ΙΙΙ στο παράρτημα ΙΙ.

Η τροπολογία 44 διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας ώστε να περιληφθούν οι επιχειρήσεις κοινής ωφελείας, οι κυβερνητικές υπηρεσίες και οι εγκαταστάσεις παρακολούθησης του περιβάλλοντος. Η επέκταση αυτή θα αυξήσει τη συνάφεια της οδηγίας με τη χάραξη περιβαλλοντικής πολιτικής και για το λόγο αυτό εξυπηρετεί εν γένει το στόχο της οδηγίας. Η τροπολογία 49 περιέχει ένα επιπλέον θέμα για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Τα επιπλέον θέματα ενσωματώθηκαν και αυτά στην κοινή θέση με κάποιες αλλαγές.

3.2.2 Τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μη αποδεκτές από την Επιτροπή που δεν ενσωματώθηκαν στην κοινή θέση

Η τροπολογία 2 σχετικά με τις αιτιολογικές σκέψεις δεν θεωρήθηκε συναφής με την πρόταση και έτσι δεν έγινε δεκτή.

Η τροπολογία 7 που επεκτείνει την υποδομή έτσι ώστε να συμπεριληφθούν τα δεδομένα που διατίθενται σε κοινοτικό επίπεδο δεν μπορεί να γίνει δεκτή από την Επιτροπή και δεν ενσωματώθηκε στην κοινή θέση, καθόσον μια τέτοια διάταξη θα συνεπαγόταν υποχρεώσεις για τα κοινοτικά όργανα και οργανισμούς, πράγμα το οποίο δεν μπορεί να επιβληθεί με μια οδηγία. Η δήλωση που επισυνάπτεται στο τέλος της παρούσας ανακοίνωσης εκφράζει ωστόσο τη βούληση της Επιτροπής να εξασφαλίσει ότι τα δεδομένα που διαθέτουν τα κοινοτικά όργανα και οργανισμοί στην πράξη θα ενσωματωθούν στην υποδομή INSPIRE.

3.2.3 Τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αποδεκτές από το Συμβούλιο αλλά μη αποδεκτές από την Επιτροπή

Η τροπολογία 30 περικόπτει το κείμενο μιας διάταξης στην πρόταση της Επιτροπής, η οποία αποσκοπεί να εμποδισθεί η στρέβλωση του ανταγωνισμού στις περιπτώσεις που οι δημόσιες αρχές διεξάγουν επίσης εμπορικές δραστηριότητες μη σχετιζόμενες με την εκπλήρωση των καθηκόντων τους ως δημόσιες υπηρεσίες. Καθόσον η διάταξη όπως τροποποιήθηκε απλώς επαναλαμβάνει την υποχρέωση με βάση τη Συνθήκη να εμποδίζεται η στρέβλωση του ανταγωνισμού χωρίς να διευκρινίζεται το πλαίσιο ή ο λόγος, το Συμβούλιο αποφάσισε να διαγράψει ολόκληρη τη διάταξη. Μολονότι πρόκειται για βελτίωση της τροπολογίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Επιτροπή θα προτιμούσε να αναδιατυπωθεί πλήρως η αρχική διάταξη.

3.2.4 Τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αποδεκτές από την Επιτροπή που δεν ενσωματώθηκαν όμως στην κοινή θέση

Η τροπολογία 3 επιζητεί να αποφανθεί τις διατάξεις που σχετίζονται με το μερισμό των δεδομένων μεταξύ δημοσίων αρχών με την προσθήκη μιας αιτιολογικής σκέψης για την οικονομική αποζημίωση των δημοσίων φορέων παροχής δεδομένων. Η Επιτροπή μπορεί να δεχθεί την τροπολογία καθόσον συμβαδίζει με την πρότασή της. Το Συμβούλιο, από την άλλη πλευρά, έκανε πιο ουσιαστικές αλλαγές στις διατάξεις περί μερισμού των δεδομένων και για το λόγο αυτό δεν συμπεριέλαβε την τροπολογία.

Οι τροπολογίες 4, 33 και 34 προβλέπουν ότι οι δομές συντονισμού της υποδομής INSPIRE πρέπει να επεκταθούν στα διάφορα κυβερνητικά επίπεδα και να ληφθεί υπόψη ο καταμερισμός εξουσιών και αρμοδιοτήτων στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή μπορεί να το δεχθεί αυτό, με κάποιες αλλαγές, οι τροπολογίες όμως δεν ενσωματώθηκαν στην κοινή θέση του Συμβουλίου.

Η τροπολογία 26 επιτρέπει στους δημοσίους φορείς παροχής δεδομένων να διαθέτουν τις υπηρεσίες απεικόνισης υπό μορφή που να εμποδίζει την εκ νέου χρήση τους για εμπορικούς σκοπούς, και να περιληφθεί η πρόσβαση μέσω αδειας, για να περιορισθεί η χρήση των δεδομένων. Αυτό θα ήταν αποτελεσματικό ως μέσο προστασίας των δημοσίων φορέων παροχής δεδομένων από τυχόν κατάχρηση της υπηρεσίας αυτής. Το Συμβούλιο δεν συμπεριέλαβε την τροπολογία, διότι προτίμησε μια πιο γενική διάταξη που θα επιτρέπει στους δημοσίους φορείς παροχής δεδομένων να επιβάλλουν τέλη και έκδοση άδειας για τις υπηρεσίες αυτές.

Η τροπολογία 28 απαιτεί από τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ότι η εφαρμογή των διατάξεων για το μερισμό των δεδομένων μεταξύ δημοσίων αρχών δεν επηρεάζει δυσμενώς τη διαθεσιμότητα των συνόλων και υπηρεσιών χωρικών δεδομένων. Το Συμβούλιο δεν συμπεριέλαβε την τροπολογία και επέλεξε αντ'αυτής σημαντική αποδυνάμωση των διατάξεων περί μερισμού των δεδομένων.

Η τροπολογία 32 εξασφαλίζει ότι η καθιέρωση κοινών αδειών που προβλεπόταν στην πρόταση της Επιτροπής δεν θα περιορίζει άσκοπα τις δυνατότητες επαναχρησιμοποίησης των δεδομένων και τη χρήση των υπηρεσιών και δεν θα περιορίζει τον ανταγωνισμό. Αυτό συμβαδίζει απόλυτα με την πρόθεση της Επιτροπής, το Συμβούλιο όμως δεν συμπεριέλαβε την τροπολογία και επέλεξε αντ'αυτού να διαγράψει ολόκληρη την αντίστοιχη διάταξη.

Η τροπολογία 37 απαιτεί από τα κράτη μέλη να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τις συμφωνίες μεταξύ δημοσίων αρχών για την εναρμόνιση και το μερισμό πληροφοριών. Δεν υπάρχει συγκεκριμένη διάταξη στην πρόταση για συμφωνίες περί εναρμόνισης των πληροφοριών, η τροπολογία θα μπορούσε όμως να γίνει δεκτή επί της αρχής εφόσον πρόκειται για μέτρα των κρατών μελών με σκοπό τη βελτίωση της διαλειτουργικότητας μεταξύ των συνόλων και υπηρεσιών χωρικών δεδομένων. Το Συμβούλιο δεν συμπεριέλαβε την τροπολογία.

Η τροπολογία 45 προβλέπει δικαιολογημένη επέκταση του πεδίου εφαρμογής των θεματικών δεδομένων στην κατανομή του πληθυσμού και τα δημογραφικά δεδομένα. Η τροπολογία 47 προσθέτει το νέο θεματικό πεδίο των “περιοχών με προβλήματα που οφείλονται στον ανθρώπινο παράγοντα”, το οποίο θα μπορούσε να γίνει δεκτό, εφόσον η ιδέα διευκρινιζόταν περισσότερο. Καμία από τις τροπολογίες αυτές δεν συμπεριελήφθη στην κοινή θέση.

3.2.5 *Πρόσθετες αλλαγές του Συμβουλίου στην πρόταση*

Το Συμβούλιο προέβη σε ορισμένες πρόσθετες αλλαγές στην πρόταση. Πολλές από αυτές είναι τεχνικής φύσεως και βαίνουν προς την ίδια κατεύθυνση με τις τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ωστόσο, η κοινή θέση επιφέρει ουσιαστικότερες αλλαγές στην πρόταση της Επιτροπής, ορισμένες από τις οποίες διακυβεύουν σοβαρά τον στόχο της οδηγίας που είχε συμφωνηθεί.

Η πλέον σημαντική από τις αλλαγές αυτές σχετίζεται με την πρόσβαση του κοινού στα δεδομένα και το μερισμό των δεδομένων μεταξύ δημοσίων αρχών.

Ενώ η πρόταση της Επιτροπής προβλέπει ότι πρέπει να διατίθενται δωρεάν οι δικτυακές υπηρεσίες που θα επιτρέπουν στο κοινό να αναζητεί και να συμβουλευεται τα δεδομένα των δημοσίων αρχών, η κοινή θέση επιτρέπει στους δημοσίους φορείς παροχής δεδομένων να επιβάλλουν τέλη και περιορισμούς στην αδειοδότηση, εφόσον “βασική προϋπόθεση είναι να διατηρούν σύνολα και υπηρεσίες χωρικών δεδομένων ή να εκπληρώνουν με βιώσιμο τρόπο τις απαιτήσεις για την ήδη υπάρχουσα διεθνή υποδομή χωρικών δεδομένων” (άρθρο 14), χωρίς να προσδιορίζει σε ποιες περιπτώσεις ισχύει αυτό. Επίσης, η κοινή θέση συμπεριέλαβε τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στους λόγους περιορισμού της πρόσβασης του κοινού που προβλέπονται στο άρθρο 13 και επιτρέπει να ισχύουν οι λόγοι αυτοί για τις υπηρεσίες αναζήτησης δεδομένων όπως και στις υπόλοιπες δικτυακές υπηρεσίες.

Σχετικά με το μερισμό των δεδομένων μεταξύ δημοσίων αρχών, το άρθρο 17 διαπνέεται από αισθητά μικρότερη φιλοδοξία σε σύγκριση με το άρθρο 23 της πρότασης της Επιτροπής, και μάλλον θα επέφερε αύξηση παρά μείωση των εμποδίων στο μερισμό των δεδομένων. Οι σημαντικότερες αλλαγές είναι:

- Στην παράγραφο 3, με την οποία οι περιορισμοί δεν ισχύουν με βάση το δικαίωμα των δημοσίων φορέων παροχής δεδομένων να συμφωνούν σε ρυθμίσεις αδειοδότησης και να απαιτούν την καταβολή πληρωμής από τις χρηστικές αρχές,
- Στην παράγραφο 8, με την οποία οι διατάξεις για την εναρμονισμένη πρόσβαση των κοινοτικών οργάνων και οργανισμών υπόκειται στους ίδιους όρους, και

- Στην παράγραφο 9, η οποία ορίζει ότι το άρθρο δεν θίγει την ύπαρξη ή την κυριότητα δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας των δημοσίων αρχών, χωρίς να διευκρινίζει ότι τα δικαιώματα αυτά πρέπει να ασκούνται όμως σύμφωνα με άλλες διατάξεις.

Η Επιτροπή δεν μπορεί να υποστηρίξει τις αλλαγές αυτές διότι θα περιορίζαν άσκοπα την πρόσβαση του κοινού, θα καθιστούσαν την εφαρμογή της οδηγίας πιο δύσκολη και θα μείωνε τη διαθεσιμότητα των δεδομένων και άρα και την προστιθέμενη αξία της υποδομής. Το άρθρο 17 παράγραφος 3 είναι ιδιαίτερα προβληματικό διότι είναι πιθανόν να ενθαρρύνει τους παρόχους δεδομένων να προβάλλουν νομικά και οικονομικά εμπόδια στο μερισμό των δεδομένων με τις δημόσιες αρχές, με αποτέλεσμα να επιτευχθεί το αντίθετο από αυτό που επεδίωκε η οδηγία.

Μια άλλη σοβαρή ανησυχία αφορά τη διαδικασία έγκρισης των κανόνων εφαρμογής της διαλειτουργικότητας στο άρθρο 7 παράγραφοι 2 και 3 της κοινής θέσης. Σύμφωνα με τη διαδικασία αυτή, απαιτείται από την Επιτροπή να προβεί σε ανάλυση σκοπιμότητας και του αναμενομένου κόστους/οφέλους, προδιαγράφει ότι οι κανόνες δεν πρέπει να δημιουργήσουν υπέρμετρο κόστος στα κράτη μέλη και απαιτεί από τα κράτη μέλη να συμμορφώνονται προς τους κανόνες αυτούς μόνον “στο μέτρο του εφικτού”.

Μολονότι η Επιτροπή αναγνωρίζει πλήρως ότι είναι αναγκαίο να εξετασθεί η σκοπιμότητα και να πραγματοποιηθεί ανάλυση κόστους/οφέλους κατά την εκπόνηση των κανόνων, η τεχνική και προσαυξητική τους φύση δεν δικαιολογεί εν γένει μια πλήρη και διεξοδική ανάλυση, και η απαίτηση για μια τέτοια ανάλυση θα οδηγήσει σε μεγάλη καθυστέρηση και άσκοπες ενέργειες. Επίσης, το κείμενο όπως προτάθηκε από το Συμβούλιο θα μπορούσε να έχει την ερμηνεία ότι ένας κανόνας εφαρμογής δεν μπορεί να προταθεί προς έγκριση εφόσον δημιουργεί υπέρμετρο κόστος έστω και σε ένα από τα 25 κράτη μέλη. Η διαδικασία επιτροπής που προβλέπεται στην πρόταση της Επιτροπής επιτρέπει στα κράτη μέλη να ερευνούν εξονυχιστικά τα σχέδια κανόνων και να τα απορρίπτουν εάν είναι ανέφικτα, δαπανηρά ή άλλως ακατάλληλα. Όταν εγκρίνονται, είναι ουσιαστικό να εφαρμόζονται χωρίς εξαιρέσεις, διότι ειδάλλως ο στόχος να εξασφαλισθεί διαλειτουργικότητα δεν θα επιτευχθεί.

Τέλος, η Επιτροπή έχει επίσης τα εξής σχόλια σχετικά με άλλες πρόσθετες αλλαγές του Συμβουλίου.

- Ορισμένα από τα χρονοδιαγράμματα που προτείνονται στην πρόταση της Επιτροπής προς εφαρμογή από τα κράτη μέλη, τόσο για τους κανόνες εφαρμογής όσο και για την οδηγία συνολικά, έχουν παραταθεί. Η Επιτροπή κρίνει ότι πρέπει να διατηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα της αρχικής πρότασης.
- Πρέπει να εξασφαλισθεί ότι οι παραπομπές σε διεθνή πρότυπα (άρθρο 7 παράγραφος 1) και σε πρότυπα που καταρτίζουν οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης (άρθρο 20) δεν δημιουργεί την υποχρέωση να ισχύουν τα πρότυπα αυτά και για την οδηγία INSPIRE, καθόσον σε ορισμένες περιπτώσεις αυτό θα οδηγούσε σε υψηλό κόστος που δεν θα ήταν δικαιολογημένο από άποψη ανάλυσης κόστους/οφέλους.

- Τα μεταδεδομένα που δημιουργούνται για σύνολα και υπηρεσίες χωρικών δεδομένων δεν πρέπει να περιλαμβάνουν μόνον τις πληροφορίες για την επικύρωση των δεδομένων (άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο γ) αλλά και άλλους τύπους πληροφοριών σχετικά με την εγκυρότητα των δεδομένων που θα περιέχει, παραδείγματος χάριν, περιγραφή της μεθόδου επικύρωσης.
- Στο παράρτημα III σημείο 7, ο ακόλουθος τίτλος θα συμβάδιζε περισσότερο με τον τρόπο που περιγράφονται οι αντίστοιχες υπηρεσίες στη Γενική συμφωνία για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών (GATS): "Κρατικές υπηρεσίες, υπηρεσίες στον τομέα της υγείας, της εκπαίδευσης, της ενέργειας, του περιβάλλοντος και εγκαταστάσεις παρακολούθησης του περιβάλλοντος".

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η κοινή θέση αποτελεί ίσως σημαντικό σταθμό προς την κατεύθυνση έκδοσης μιας οδηγίας που θα βοηθήσει στη βελτίωση της γνωστικής βάσης για την περιβαλλοντική ή άλλη πολιτική με τη μεγαλύτερη διαθεσιμότητα και διαλειτουργικότητα των χωρικών δεδομένων. Πολλές από τις διατάξεις της παρέχουν σωστή βάση για να σημειωθεί πρόοδος.

Ωστόσο, ορισμένες πτυχές της κοινής θέσης θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα να μειωθεί αντί να αυξηθεί η διαθεσιμότητα των χωρικών δεδομένων, εδραιώνοντας τα εμπόδια στο μερισμό των δεδομένων μεταξύ αρχών και περιορίζοντας άσκοπα την πρόσβαση του κοινού. Άλλες διατάξεις καθιστούν δύσκολη την εφαρμογή της οδηγίας και μειώνουν την αποτελεσματικότητά της όσον αφορά τη διαλειτουργικότητα των δικτύων δεδομένων.

Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή δεν μπορεί να δεχθεί την κοινή θέση.

5. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Γενική δήλωση

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η κοινή θέση εγκρίθηκε ομόφωνα από το Συμβούλιο. Η Επιτροπή δεν μπορεί ωστόσο να υποστηρίξει την κοινή θέση, διότι δεν ανταποκρίνεται στους ουσιαστικούς στόχους που φιλοδοξεί να επιτύχει η οδηγία.

Το κείμενο της κοινής θέσης αφήνει πολύ μεγάλα περιθώρια στους παρόχους δεδομένων να αρνούνται την πρόσβαση του κοινού στα δεδομένα αυτά και το μερισμό των δεδομένων τους με άλλες αρχές. Άλλα προβλήματα είναι ο υπερβολικός διαδικαστικός φόρτος για την έγκριση κανόνων με βάση τη διαδικασία επιτροπολογίας και η ανεπαρκής εγγύηση ότι οι κανόνες αυτοί θα εφαρμόζονται πλήρως στα κράτη μέλη.

Δήλωση σχετικά με την εφαρμογή του INSPIRE όσον αφορά τα δεδομένα που διαθέτουν τα κοινοτικά όργανα και οργανισμοί

Η Επιτροπή συμφωνεί πλήρως ότι η υποδομή INSPIRE πρέπει να καλύπτει σύνολα και υπηρεσίες χωρικών δεδομένων σε κοινοτικό επίπεδο, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί συνοχή μεταξύ της υποδομής χωρικών πληροφοριών που έχει δημιουργηθεί στα

κράτη μέλη και των αντίστοιχων πληροφοριών σε κοινοτικό επίπεδο. Η Επιτροπή θα καταβάλει κάθε προσπάθεια για να το εξασφαλίσει αυτό και, εφόσον χρειασθεί, θα υποβάλει νομοθετική πρόταση σχετικά με τις συνιστώσες του INSPIRE εντός των αρμόδιων κοινοτικών οργάνων και οργανισμών.